

Forfatter: Bergsøe, Vilhelm

Titel: Christian Winther [Hvi er hans Rytters ...]

Citation: Bergsøe, Vilhelm: "Christian Winther [Hvi er hans Rytters ...]", i Bergsøe, Vilhelm: *Poetiske Skrifter, 1-7 - Bind VII*, 1905-, s. 314. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-berg07tom-shoot-workid57463/facsimile.pdf> (tilgået 22. september 2021)

Anvendt udgave: Poetiske Skrifter, 1-7 - Bind VII

CHRISTIAN WINTHER.

Hvi er hans Rytmers Fald saa bløde, milde
som Skovens Kildevæld, der snor sig stille
igennem Engens tætte Blomsterflor?
Hvi kan hans Toner os saa mægtigt røre,
at, hjertegrebne, tidt vi tro at høre
en solvarm Vaardags stærke Fuglekør?

Og hvorfra kommer disse friske Tanker,
der, som Konvolvlens og som Humlens Ranker,
sig snor omkring hans Musas Tempel?
Og hvorfra denne Duft fra Mark og Skove,
Lynslag fra Himlen, Blink fra Søens Vove,
med Røst af Gøg og Stær og Nattergal? —

Mig har han det fortalt. — En Dag, vi vanked
igennem Hummeltoftes Skov og sanked
Lukullens gule Svamp i Kurve smaa,
da blev han træt af stadigt sig at bøje
og satte sig, hvor Aaens milde Øje
igennem Rør og Pile paa ham saa'.

Han strakte sig med Vellyst hen i Græsset
og lyttede til Leen, som blev hvæsset
paa Gungen hist, hvor Græs man skulde slaa.
Han pusted Ringe af Havanna-Urten,
jog med sin Haand en næsvis Myg paa Porten
og vendte sig til mig og talte saa:

Se, De er nu en Forsker
med Net og med Naal,
med slebne Skalpeller
af det fineste Staal.

De ser i Mikroskopet
hver Orm, hvert usselt Kryb,
og trænger i Naturens
vidunderligste Dyb.

De kender nu hver Flue,
hver Sommerfugl, hver Bi,
hver flagrende Libelle,
hver Blomst paa grønne Stå,
hver Orm paa Havets Bunde,
Aktinie og Korall,
hver Salpe, hver Meduse
i Bølgens Krystal.

De véd, hvorledes Blodet
sit Kredsløb faar endt,
hvordan hver Muskelfiber
og Nervestreg er spændt,
hvorledes Saften rinder
i Knoppens faste Skjul,
hvordan at Edderkoppen
skaar Væv som et Hjul.

Se, De gaar nu i Dybden,
— og deri gør De Ret —
og samler saa det hele
i Tankens stærke Net.
Jeg gaar nu andre Veje,
vel fuldt saa dybt, som De —
jeg bruger ogsaa Tanken,
men mest min Fantasi.

Jeg holder paa det ydre,
som uden Glas kan ses;
og naar jeg bruger Glasset,
saa klinkes der og Iés.

Jeg har to Hjertenskære:
Den friske, fri Natur,
og Kvinden, som forsøder
i Løn mit Digterbur.

Naar Vaaren kommer listende
paa ny til vort Nord,
og løser Isens Lænke
om Bælt og om Fjord,
naar Bøgens Knopper smile
med fine Dun om Mund,
da gaar jeg ud alene
i den lysegønne Lund.

Da ser jeg, hvordan Myren
har travlt at sætte Bo,
hvordan hver Blomst fremspirer
med Frøblade to.
Da lurer jeg paa Bregnen,
som ruller op sit Blad,
og ser, hvor Sneglen kvæger sig
i Dugperlens Bad.

Saa gaar jeg dybest inde,
hvor Skovmærker staa,
og hører Vindens Susen
i Bøgene gaa,
saa lytter jeg til Bølgen,
hvor Røret staaar paa Vagt;
se, deraf jeg lærer
baade Rytmefald og Takt.

For Resten er der mangen
Mester i Sangens Kunst,
hos hvem jeg gik og lærte,
og det var ej omsonst.

Hver troede, han alene
mig kunde gøre klog,
men af dem alle danned
jeg selv mit Digtersprog.

Og det var Stær og Vibe
Drossel og Nattergal,
med Dompap, Gøg og Irisk
fra Bøgeskovens Sal;
den fattige Spurv fra Byen
og Lærken, der højt sig svang,
de lærte mig med de andre
at stemme min Lyras Klang.

Af alle Blomster spæde
fik mine Sange Duft,
og Friskhed fik de alle
af Vaarvindens Luft;
og hver Gang Blomsterne spire
og folde i Vaar sig ud,
da løves ogsaa min Lyra,
da sætter den Skud paa Skud.

Men kommer saa Efterhøsten
med Kuld og med Taage graa,
da flyver jeg ind i min Kube
og sætter dens Straatag paa.
Da samler jeg op de sidste
Blade i Stormens Daus,
og af de brogede Blade
jeg fletter min Digterkrans.

Han tav og atter sig i Græsset lejred.
Snart Aftnens Skygger over Dagen sejred,
de hvide Taager steg af Engen frem.
Fra Ellens Busk lød Nattergalens Sange -
Da rejste vi os begge for at gange
i Tavshed til vort stille, nære Hjem.